

PATVIRTINTA

Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“
direktoriaus 2020 m. balandžio 21 d.
įsakymu Nr. V-129B

**ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „DRUGELIS“
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS
UGDYTINIAMS TVARKOS APRAŠAS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“ poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems ugdytiniams tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 “Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams”.

2. Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“ (toliau – lopšelis-darželis) poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems ugdytiniams tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) paskirtis - padėti lopšelio-darželio darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius ugdytinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti lopšelio-darželio bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarkos aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems ugdytiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo lopšelyje-darželyje sąlygas.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Netinkamas ugdytinio elgesys – ugdytinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymo(si) procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą ugdytinio elgesys.

Poveikio priemonė – lopšelio-darželio darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą ugdytinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymo(si) aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję lopšelio-darželio darbuotojo veiksmai ugdytinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti vaiko elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymo(si) vietos pakeitimas – laikinas ugdytinio atskyrimas nuo kitų vaikų, tęsiant ugdytinio ugdymą(si) kitoje lopšelio-darželio patalpoje arba teikiant jam reikiamą švietimo pagalbą.

**II. SKYRIUS
POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS**

5. Lopšelio-darželio darbuotojas, esant nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti lopšelio-darželio bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

5.1. pakeisti ugdytinio ugdymo(si) vietą;

5.2. iškviešti lopšelio-darželio vadovą (direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui);

5.3. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

6. Taikant poveikio priemones privalu atsižvelgti į ugdytinio specialiuosius ugdymo(si) poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui, svarbias aplinkybes.

7. Poveikio priemonės taikomos ugdytiniui tik tada, kai lopšelis-darželis yra išnaudojęs visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su ugdytiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

8. Apie ugdytiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas bent vienas iš lopšelio-darželio vadovų (direktorius ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui). Ugdytinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų informuojami apie taikytą poveikio priemonę tą pačią dieną, jiems atėjus pasiimti vaiko.

9. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui ugdytiniui pritaikytą poveikio priemonę ir lopšelio-darželio darbuotojo veiksmus vaiko atžvilgiu fiksuojami raštu Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems ugdytiniams registracijos žurnale (1 priedas), kuris saugomas socialinio pedagogo kabinete.

III. SKYRIUS UGDYMO(SI) VIETOS PAKEITIMAS

10. Ugdymo(si) vietos pakeitimas gali būti taikomas pedagogo sprendimu, kai ugdytinio elgesys akivaizdžiai griauna ugdymo(si) procesą. Pedagogas telefonu iškvies asmenį kuris pakeis ugdymo vietą.

11. Pakeitus ugdymo(si) vietą, ugdytinis atlieka pedagogo paskirtas užduotis prižiūrimas lopšelio-darželio socialinio pedagogo, mokytojo padėjėjo, šiems nesant įstaigoje, kito įstaigos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba.

12. Ugdytinio ugdymo(si) vieta gali būti pakeičiama tol, kol grupėje yra vykdomas organizuotas ugdomasis procesas, jam pasibaigus vaikas gražinamas į grupę. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė, vadovo sprendimu, gali būti pratęsiama, jeigu vaikui vis dar reikalinga švietimo pagalba.

IV. SKYRIUS LOPŠELIO-DARŽELIO VADOVO IŠKVIETIMAS

13. Lopšelio-darželio darbuotojas gali išsikviesti įstaigos vadovą (direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui), kad padėtų nutraukti netinkamą ugdytinio ar ugdytinių grupės elgesį.

14. Lopšelio-darželio vadovas (direktorius ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui) tarpininkauja sprendžiant pedagogo ir ugdytinio ar ugdytinių grupės konfliktą, taip pat padeda pedagogui numatyti tolesnes ugdytinio(-ių) ugdymo(si) proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą ugdytiniui(-iams).

V. SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

15. Lopšelio-darželio darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus ugdytinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

15.1. apsaugoti ugdytinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

15.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį ugdytinio elgesį prieš kitus vaikus, lopšelio-darželio darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

15.3. neleisti ugdytiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

15.4. nutraukti ugdytinių tarpusavio muštynes, jei jie nereaguoja į žodinius lopšelio-darželio darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

15.5. nutraukti ugdytinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

15.6. atskirti ugdytinį, griaunantį bendrą grupės tvarką ar lopšelio-darželio renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, grupės, sporto, muzikos salės ar pan.). Renginio metu iš jo pašalintas ugdytinis atlieka pedagogo paskirtas užduotis kitoje lopšelio-darželio patalpoje, prižiūrimas lopšelio-darželio socialinio pedagogo, mokytojo padėjėjo, šiems nesant įstaigoje, kito įstaigos vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Lopšelio-darželio renginio metu pašalintas ugdytinis turi būti prižiūrimas tol, kol teigiamai pasikeičia jo elgesys (pavyzdžiui, vaikas nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.).

16. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp ugdytinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš ugdytinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam jo elgesiui, vedimo paėmus už rankos, iki ugdytinio sulaikymo, fiziškai apribojant jo veiksmus. Ugdytinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti vaikų muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti vaiko save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol ugdytinis nurims, ir pan.).

17. Fizinis kontaktas su ugdytiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

17.1. ugdytinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

17.2. ugdytinį vedant už rankos;

17.3. guodžiant ugdytinį;

17.4. pasveikinant ugdytinį;

17.5. padedant neįgaliam ugdytiniui;

17.6. mokant ugdytinį groti instrumentu, šokti;

17.7. rodant ugdytiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

17.8. rodant ugdytiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymo(si) procese

naudojamas priemones;

17.9. teikiant pirmąją pagalbą.

18. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas ugdytinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

18.1. naudojami kaip bausmė;

18.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

18.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

18.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

19. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

20. Lopšelio-darželio darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Grupių pedagogai supažindina su poveikio priemonių netinkamai besielgiantiems ugdytiniams taikymo sąlygomis ir tvarka lopšelyje-darželyje ugdytinių tėvus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų – tėvų susirinkimų metu pasirašytinai, taip pat tvarkos aprašas talpinamas įstaigos internetinėje svetainėje.

22. Visus skundus dėl poveikio priemonių ugdytiniui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

23. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus lopšelis-darželis informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) Savivaldybės institucijas.

PRITARTA

Šiaulių lopšelio-darželio „Drugelis“
tarybos 2020 m. balandžio 20 d.
posėdžio protokolu
(protokolinis nutarimas Nr. DT-3)

